

Draaiboek solidariteitsbarometer

Richtlijnen voor enquêteurs

1. Representativiteit

Met de solidariteitsbarometer willen we de opvattingen van de Vlaming over solidariteit in kaart brengen, en toetsen in welke mate de Vlaming vandaag nog bereid is tot solidariteit.

Opzet is om 6.000 Vlamingen (of 1 op 1.000) te bevragen. Indien we hierin slagen moet ons dit zeker een betrouwbaar resultaat opleveren. Het is evenwel belangrijk dat de populatie (de mensen die de enquête invullen) evenwichtig verdeeld is naar leeftijd, geslacht en woonplaats.

Probeer dus om mensen van zoveel mogelijk verschillende leeftijden aan te spreken, en probeer ongeveer evenveel vrouwen als mannen de vragenlijst te laten invullen.

Let er op dat mensen zeker ook de achtergrondgegevens (geboortejaar, geslacht en postcode van de woonplaats) invullen. Dit zijn de laatste drie vragen op het formulier.

2. Geen beïnvloeding

Het is belangrijk dat we de mening van mensen zo objectief mogelijk in kaart brengen. Let er daarom zeker op dat je:

- Niet over de schouder meekijkt wat mensen invullen. Wanneer mensen zich bekeken voelen antwoorden ze vaker 'sociaal wenselijk', terwijl we hopen dat mensen zo oprecht mogelijk hun eigen mening weergeven.
- Niet in discussie gaat over de inhoud van de vragen. Dit kan enkel:
  - Nadat de respondent het formulier volledig heeft ingevuld en in de doos gedeponerd.
  - Wanneer de respondent hier zelf op aanstuurt.
- Bij voorkeur laat je mensen de vragenlijst volledig zelfstandig invullen. Indien iemand daar expliciet om vraagt kan je eventueel ook de vragen en antwoordmogelijkheden voorlezen, en de antwoorden zelf aanduiden. Let er in dat geval zeker op dat je de vragen en antwoordmogelijkheden letterlijk voorleest, deze niet herformuleert in eigen woorden en geen informatie toevoegt of weglaat.
- Achtergrondinformatie over de solidariteitsbarometer en Ziekenzorg CM – belangenbehartiging zoals die hieronder beschreven staat geef je pas nadat mensen de vragenlijst volledig ingevuld hebben.

3. Introductie

Let zeker op het volgende wanneer je mensen aanspreekt:

- Spreek mensen vriendelijk aan en vraag of je even mag storen.
- Stel je duidelijk voor, je stelt deze vraag namens Ziekenzorg CM.

- Geef kort en duidelijk aan waar het over gaat, bijvoorbeeld:
“Wij voeren met Ziekenzorg CM een onderzoek in heel Vlaanderen. We vragen mensen om een korte vragenlijst in te vullen. Dit duurt ongeveer 5 minuutjes. Zou u daaraan willen meewerken?”
- Indien mensen willen meewerken geef je zeker nog het volgende mee:
  - Het gaat over tien vragen, waarbij u enkel het antwoord van uw keuze dient aan te duiden.
  - Het onderzoek verloopt volledig anoniem.
  - Het ingevulde formulier kan u deponeren in de daarvoor bestemde doos.

Materiaal: enquête-formulieren, balpennen, clipboards, doos om formulieren in te deponeren

4. Achtergrondinformatie over Ziekenzorg CM – belangenbehartiging

Ziekenzorg CM is een vereniging waarin langdurig zieke mensen, zorgbehoevende personen en gezonde mensen het voor elkaar opnemen. In onze samenleving leidt een chronische ziekte vaak tot ontmoediging en vereenzaming. Samen met duizenden vrijwilligers bieden we een waaier aan activiteiten aan om het sociaal isolement te doorbreken en om langdurig zieke mensen en hun omgeving te ondersteunen. En we werken aan belangenbehartiging.

Meer dan 100.000 chronisch zieke mensen leven in armoede. Vaak ook hun familie. We behartigen hun belangen in onze contacten met de overheid en in onze acties. Zo willen we bereiken dat alle chronisch zieke mensen over een voldoende inkomen beschikken om alle kosten te kunnen betalen. Chronisch zieke mensen zelf helpen daar actief aan mee. Het uitgangspunt daarbij is steeds de ervaring van langdurig zieken zelf. Deze ervaringen overmaken aan het beleid doorheen overlegorganen en acties is de doelstelling.

5. Achtergrondinformatie over de solidariteitsbarometer

De solidariteitsbarometer is een project van Ziekenzorg CM. We willen de opvattingen van de Vlaming over solidariteit in kaart brengen, en toetsen in welke mate de Vlaming vandaag nog bereid is tot solidariteit.

Onze doelstelling is om in de periode oktober – december 6.000 Vlamingen (of 1 op 1.000) te ondervragen om zo tot een betrouwbaar beeld van de bereidheid tot solidariteit te komen.

De vraag in welke mate mensen in Vlaanderen bereid zijn tot solidariteit met wie getroffen wordt door ziekte is voor Ziekenzorg CM heel belangrijk. De resultaten van dit onderzoek zullen ons dan ook helpen ons werk van belangenbehartiging nog beter te doen.

1. Doelstelling aantal ingevulde vragenlijsten

	Ledencijfer 31/12/2012	Procentuele verdeling	Aantal ingevulde vragenlijsten
Antwerpen	440.047	12,94	777
Mechelen – Turnhout	473.700	13,93	836
Leuven	274.385	8,07	484
Brugge	170.293	5,01	301
Zuid-West-Vlaanderen	245.090	7,21	433
Oostende	145.302	4,27	256
Roeselare – Tielt	166.321	4,89	294
Midden-Vlaanderen	500.193	14,71	883
Waas & Dender	262.341	7,72	463
Sint-Michielsbond	253.156	7,45	447
Limburg	469.136	13,80	828
totaal	3.399.964	100	6000

2. Representativiteit

Ook hier is het belangrijk dat de populatie (de mensen die de enquête invullen) evenwichtig verdeeld is naar leeftijd, geslacht en woonplaats. Probeer dit steeds in het achterhoofd te houden bij de vraag op welke plaatsen je mensen gaat vragen om de enquête in te vullen. Een goede richtlijn is dat dit best zo gevarieerd mogelijk is. Probeer bijvoorbeeld zowel evenementen te vinden waar vooral jonge mensen te vinden zijn, als waar vooral oudere mensen te vinden zijn.

Probeer bovendien te vermijden om een publiek aan te spreken waarvan we verwachten dat de opvattingen over solidariteit sterk verschillen van die van de gemiddelde Vlaming. De vragenlijst enkel laten invullen door een publiek van ziekenzorgvrijwilligers bijvoorbeeld, zou wellicht een vertekend beeld opleveren.

3. Verschillende kanalen

We bereiken de doelstelling van 6.000 ingevulde enquêtes via verschillende kanalen:

- Online in te vullen vragenlijst (nationaal)
- Papier media: Visie, Maczima, çava, moment,...
- Face-to-face enquêtes op publieke plaatsen

4. Tips voor enquêtes op publieke plaatsen

- Bij een test op de Markt in Vilvoorde hadden we 8,5 minuten nodig per ingevulde vragenlijst en per enquêteur. Dit is de tijd om de enquête in te vullen (2 tot 4 minuten) plus de tijd om iemand te vinden die bereid is de enquête in te vullen. Dit betekent dat je met 10 vrijwilligers die 2 uur investeren een 150-tal ingevulde enquêtes mag verwachten.
- In sommige steden en gemeenten dien je een aanvraag te doen om een enquête te mogen afnemen op een publieke plaats.

5. Timing

- De periode van enquêteren loopt over de maanden oktober – november – december. Ten laatste in de week van 6 januari verwachten we alle ingevulde vragenlijsten op het nationaal secretariaat.